

თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სალექციო კურსის სასწავლო გეგმა

სასწავლო წელი
2011-2012

სასწავლო კურსის სახელწოდება:

E v r o p u l i r e n e s a n s i

სასწავლო კურსის კოდი: H.1. F.19

ლექტორი _ ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი ეთერი ჯაჭვამე

ტელეფონები: 27-40-38

საკონსულტაციო დრო _ ორშაბათი, ოთხშაბათი, პარასკევი 12-დან 15 საათამდე
მსოფლიო ისტორიის კათედრაზე

კრედიტების რაოდენობა: 5 (ხუთი) ECTS კრედიტი. ხანგრძლივობა: 15 კვირა – 125 საათი. ა) სააუდიტორიო – 45 სთ. (ლექცია – 30, პრაქტიკული – 15); ბ) დამოუკიდებელი – 80. კვირაში ჩატარდება 3 სააუდიტორიო შეხვედრა.

სალექციო კურსის სტატუსი: სავალდებულო

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა და სოციალურ, ბიზნესისა და სამართლის
ფაკულტეტების დამატებით (Minor) სპეციალობაზე „კულტუროლოგია“ VI სემესტრში

სალექციო კურსის მიზანია:

შეასწავლოს ბაკალავრს დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში კულტურული და იდეოლოგიური
განვითარების პერიოდი, რომელიც იქ დადგა გვიანი ფეოდალიზმის ხანაში და
რომელიც იწოდება რენესანსის (აღორძინების) ეპოქად.

სალექციო კურსის შედეგი: კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტს ქნება კარგი ცოდნა

საგანში. დასავლური და აღმოსავლური რენესანსის შესახებ მას ეცოდინება მსგავსება
და განხვავებები.

ცოდნა და გაცნობიერება	ესმის ევროპული რენესანსის არსი; იცნობა ევროპული რენესანსის შესახებ არსებულ ძირითად კონცეფციებს.	აქვს საფუძვლიანი ცოდნა ევროპული რენესანსის შესახებ; დაუფლებულია ევროპული რენესანსის შესახებ არსებული თემატიკის და პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ამოცანების დასმის და მათი გადაჭრის მეთოდებს.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია ევროპული რენესანსის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების პრობლემების შეფასება, ანალიზი; შეუძლია პრობლემების გადაწყვეტის გზების დაგეგმვა, მათი გადაჭრის ახალი გზების შემუშავება.	ხელმძღვანელის მითითებით შეუძლია ევროპული რენესანსის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ანალიზი.
სწავლის უნარი	პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტს განვითარებული აქვს სწავლის შეძენის უნარი და შეუძლია სწავლა გააგრძელოს სამაგისტრო საფეხურზე; შეუძლია სხვისი ხელმძღვანელობით სწავლა.	ხელმძღვანელის უშუალო დახმარებით შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება და საკუთარი პროფესიული დონის გაღრმავება. ასევე შეუძლია სწავლა გამოცდილი სპეციალისტების პრაქტიკულ მაგალითებზე დაყრდნობით.
დასკვნის უნარი	შეუძლია ხელმძღვანელის მითითების გათვალისწინებით სამუშაო პროცესში გამოვლენილი მარტივი პრობლემების ამოცნობა.	გააჩნია ანალიზისა და სინთეზის უნარი; შემოქმედებითი ძიების უნარი; შეუძლია განჭვრიტოს დასკვნის მოსალოდნელი შედეგები.
ღირებულებები	იცნობს ევროპული რენესანსის დამახასიათებელ ღირებულებებს.	იხილავს და აანალიზებს ევროპული რენესანსის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების მიერ დასმულ საკითხებს შეუძლია ევროპული რენესანსის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების წინაშე მდგარი საკითხების გადაჭრა სტანდარტული მეთოდებით; ითვისებს და პატივს სცემს მეცნიერთა აზრს.

პირველი კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: რენესანსის არსი და მისი წინაპირობები

ძირითადი ლიტერატურა

1. ტივაძე E. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია. (ტ. II). თსუ გამომცემლობა, გვ. 171 - 191.
2. ბრაგინსკი ი. (1988) „აღმოსავლური რენესანსის“ კონცეფცია, მომხრენი და მოწინააღმდეგენი. თბ. „მეცნიერება“. გვ. 87-107

დამატებითი ლიტერატურა

1. ლოსევი ალ. (1988) აღმოსავლური აღორძინება, წიგნში: ქართული რენესანსის საკითხები. თბ. "მეცნიერება" გვ.52-81
2. გუკოვსკი მ. (1947) იტალიური აღორძინება (ტ.I-II). ლ. "ნაუკა". (რუსულ ენაზე)

მეორე და მესამე კვირა

(ლექცია 4 საათი; სემინარი 2 საათი)

თემა: შუა საუკუნეების სქოლასტიკა. უნივერსიტეტების წარმოშობა

დასავლეთ ევროპაში და მათი საქმიანობა

ძირითადი ლიტერატურა

1. ტივაძე გიორგი (1970) შუა საუკუნეების ისტორია. (ტ.II) თსუ გამომცემლობა გვ. 189-195
2. სუვოროვი ნ. (1898) შუასაუკუნეების უნივერსიტეტები, მოსკოვი, გვ 3-72. (რუსულ ენაზე)

დამხმარე ლიტერატურა

1. ტარლე ე. (1906) იტალიის ისტორია შუა საუკუნეებში. სანკტ პეტერბურგი გვ. 231-246)

მეოთხე კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: რენესანსისა და ჰუმანიზმის ძირითადი ნიშნები

ძირითადი ლიტერატურა

1. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია. (ტ.II) თსუ გამომც., გვ 189-195
2. გუკოვსკი მ. (1947) იტალიური აღორძინება (ტ.I), ლ. "ნაუკა" (რუს. ენაზე)

დამატებითი ლიტერატურა

- I. აბრამსონ მ. (1979) დანტედან ალბერტიმდე. მ. "ნაუკა" გვ. 5-35

მეხუთე კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: აღმოსავლური რენესანსის ძირითადი კერები და მათი მახასიათებლები

ძირითადი ლიტერატურა

I ლოსევი ალ (1988) აღმოსავლური რენესანსი, წიგნში: ქართული რენესანსის საკითხები. თბ. „მეცნიერება“ გვ 52-81

II. ბრაგინსკი ი . (1988) „აღმოსავლური რენესანსის“ კონცეფცია, მომხრენი და მოწინააღმდეგენი, წიგნში: ქართული რენესანსის საკითხები, თბ., „მეცნიერება“. გვ. 89-107

დამხმარე ლიტერატურა

1. ნათაძე ნ. შალვა ნუცუბიძე და რენესანსის პრობლემა, წიგნში: ქართული რენესანსის პრობლემები, თბ., „მეცნიერება“ გვ. 107-129.

მექვე კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: დანტე ალიგიერი – გარდამავალი ხანის დიდი კორიფე

I. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია, (ტ.II), თსუ გამომც., გვ 194-199)

II. დანტე ალიგიერი, (1967) ღვთაებრივი კომედია, წიგნში: კონსტანტინე გამსახურდია, თხზულებანი (ტ.VIII), თბ., მეცნიერება

დამატებითი ლიტერატურა

1. ჯივილეგოვი ა. (1967) დანტე ალიგიერი, თბ. მეცნიერება

მეშვიდე და მერვე კვირა

(ლექცია 4 საათი; სემინარი 2 საათი)

თემა: ტრეჩენტო - ადრეული აღორძინება

ძირითადი ლიტერატურა

1. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია, (ტ.II), თსუ გამომც., გვ. 198-208

2. აბრამსონი მ. (1977) დანტედან ალბერტიმდე, მ. „ნაუკა“ გვ. 42 -116. (რუს. ენაზე)

დამატებითი ლიტერატურა

1. Garin E. (1941) Risancimento Italiano, Milano

მეცხრე და მეთე კვირა

(ლექცია 4 საათი; სემინარი 2 საათი)

თემა: კვატროჩენტო – აღორძინების კლასიკური პერიოდი

ძირითადი ლიტერატურა

- I. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია, თსუ გამომც. გვ.192-208
- II. ჯაჭვაძე ე.(2006) კეთილშობილების პრობლემა XV საუკუნის ჰუმანისტურ ლიტერატურაში თბ. `მერიდიანი` გვ 3-32
- III. ჯაჭვაძე ე. (2006) ნიკოლო ნიკოლი – ცნობილი იტალიელი ჰუმანისტი. თესაუ სამეცნიეროშრომების კრებული 2(20) გვ. 94-98

დამატებითი ლიტერატურა

- I. ლეონარდო ბრუნი არეტინო (2001) ფლორენციის სახელმწიფოს შესახებ.
(ე. ჯაჭვაძე მთარგმნელი) თსუ შუა საუკუნეების ისტორიის საკითხები, III,
გვ. 44-52

მეთერთმეტე კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: ჩინკვიჩენტო - `მაღალი არორძინების ხანა

- I. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია, (ტ.II0I თსუ გამომც გვ. 298-303; 315- 319

დამატებითი ლიტერატურა

1. გუკოვსკი მ. (1961) იტალიური აორძინება, (ტ.II) ლენინგრადი (რუსულ ენაზე)
2. რუტენბურგი ვ. (1974) ევროპა ახალი დროის მიჯნაზე, ლენინგრადი (რუსულ ენაზე)

მეთორმეტე კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: აღორძინება და ჰუმანიზმი ევროპის სახვა ქვეყნებში

ძირითადი ლიტერატურა

1. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია (ტ.II0 თსუ გამომც. გვ. 260-264; 342-345; 369-373

2. გერმანიის ისტორიის ნარკვევები (1959) მ. `უჩუდგიზი`, გვ. 256-270

დამატებითი ლიტერატურა

1. საფრანგეთის ისტორიის ნარკვევები, (1957), მოსკოვი

მეცამეტე და მეთოთხმეტე კვირა

(ლექცია 4 საათი; სემინარი 2 საათი)

თემა: ქართული აღორძინება

ძირითადი ლიტერატურა

1. ნუცუბიძე შ. (1980) რუსთაველის შემოქმედება (ტ.VII0 თბ. მეცნიერება, გვ.98-152

2. ნუცუბიძე შ. (1947) რუსთაველი და აღმოსავლური რენესანსი თბ.,

მეცნიერება (რუსულ ენაზე)

3.ხიდაშელი შ. ((1984) აღმოსავლური რენესანსის საკითხები,თბ. მეცნიერება

(რუსულ ენაზე)

დამატებითი ლიტერატურა

1. ზიგფრიდ ვოლგასტი (1988) არსებობს თუ არა ქართული რენესანსი,

წიგნში: ქართული რენესანსის საკითხები, თბ., მეცნიერება.

მეხუთმეტე კვირა

(ლექცია 2 საათი; სემინარი 1 საათი)

თემა: დასავლური და აღმოსავლური რენესანსის საერთო ნიშნები

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ტივაძე გ. (1970) შუა საუკუნეების ისტორია, (ტ.II) ტსუ გამომც.,გვ 189-208

2. ნათაძე ს. (1988) შალვა ნუცუბიძე და ქართული რენესანსი. წიგნში: ქართული რენესანსის საკითხები, თბ. მეცნიერება გვ 107-129

დამატებითი ლიტერატურა

1. ლოსევი ალ. (1988) აღმოსავლური აღორძინება. წიგნში: ქართული რენესანსის საკითხები, თბ. მეცნიერება, გვ. 52-81

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები: დასახული მიზნების მიღწევისათვის გათვალისწინებულია სწავლების შემდეგი ფორმების გამოყენება: ლექცია, სემინარი(პარაქტიკული სამუშაო), დამოუკიდებელი მუშაობა, პრეზენტაცია.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები:

სტუდენტთა ცოდნის შეფასება მოხდება შემდეგი აუცილებელი კომპონენტების გათვალისწინებით: შუალედური შეფასებები და დასკვნითი გამოცდა. ამ კომპონენტების ქულათა ჯამი შეადგენს მაქსიმუმ 100 ქულას. მათი თანაფარდობა განისაზღვრება შემდეგი მოთხოვნების დაცვით:

- ა) შუალედური შეფასებები – მაქსიმუმ 60 ქულა;
- ბ) დასკვნითი გამოცდა – მაქსიმუმ 40 ქულა.

შუალედური შეფასებები განისაზღვრება შემდეგი სამი აუცილებელი კომპონენტის დაცვით:

- 1) მაქსიმუმ 30 ქულა (2 x 15 ქულა);
- 2) მაქსიმუმ 20 ქულა (4 x 5 ქულა);
- 3) მაქსიმუმ 10 ქულა.

შუალედური შეფასებების თითოეული კომპონენტი შეფასდება ერთი სახის შეფასებით. დაუშვებელია, მაგალითად, მეორე კომპონენტის 20 ქულიდან სტუდენტი 10 ქულით შეფასდეს საშინაო დავალების შესრულებით, ხოლო მეორე 10 ქულით – სემინარზე გამოსვლით.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტი შეფასდება წერითი ფორმით ორჯერადად, სასწავლო კურსის სილაბუსში გათვალისწინებული მასალის ორ ნაწილად გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს შუალედური წერით, საკონტროლო წერით, ტესტირებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების მეორე კომპონენტი შეფასდება ოთხჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს

აქტივობებით სასემინარო ან პრაქტიკულ მეცადინეობებზე, წერითი და/ან ზეპირი საშინაო დავალებებით, ლაბორატორიული სამუშაოებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტის პირველი შეფასება – მაქსიმუმ 15 ქულა და მეორე კომპონენტის პირველი და მეორე შეფასება – მაქსიმუმ 10 ქულა (2 x 5 ქულა) დაიწერება არა უგვიანეს შესაბამისი სემესტრის მე-8 კვირისა და შეფასების თარიღთან ერთად დაფიქსირდება შუალედური შეფასებების უწყისში მათი გამოცხადებიდან არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

შუალედური შეფასებების მესამე კომპონენტი შეფასდება ერთჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეფასდება პრეზენტაციაზე მოხსენებით, რეფერატის წარდგენით და სხვა.

პრეზენტაციით ან რეფერატით შეფასების შემთხვევაში, სემესტრის დასაწყისში შედგება სტუდენტთა პრეზენტაციების ან რეფერატების ცხრილი, რომელიც აუცილებლად წინასწარ შეთანხმდება სტუდენტებთან. შეთავაზებული თემატიკიდან სტუდენტი თავად ირჩევს პრეზენტაციის ან რეფერატის თემას. მათი შეფასება განისაზღვრება შემდეგი კომპონენტების დაცვით:

- 1) თემის გასაგებად წარმოდგენა – მაქსიმუმ 4 ქულით;
- 3) დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა – მაქსიმუმ 4 ქულით;
- 4) ვიზუალური საშუალებების გამოყენება – მაქსიმუმ 2 ქულით.

შუალედურ შეფასებებში სტუდენტის მიერ მიღებული ქულები გამოცხადდება არა უგვიანეს მათი ჩატარებიდან 3 სამუშაო დღისა. ქულები გამოცხადების დღესვე გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს იმავე დღეს გააპროტესტოს შუალედურ შეფასებებში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილი კომისია, რომლის შემადგენლობაშიც აუცილებლად შედის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, არგუმენტირებულ პასუხს იძლევა არაუგვიანეს ერთი კვირისა.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება მიეცემა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებების მაქსიმალური 60 ქულიდან უგროვდება მინიმუმ 11 ქულა,

ხოლო თუ სტუდენტს შუალედურ შეფასებებში უგროვდება მინიმუმ 51 ქულა, მაშინ ის თვითონ გადაწყვეტს დასკვნით გამოცდაზე გასვლის საკითხს, რის შესახებაც დროულად აცნობოს შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერიითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს ნიშნის გამოცხადების დღესვე გააპროტესტოს დასკვნით გამოცდაში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილმა სააპელაციო კომისიამ, რომლის შემადგენლობაშიც შევლენ საგნის ლექტორი, ფაკულტეტის დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი და შესაბამისი სპეციალობის რამდენიმე წარმომადგენელი, განიხილოს სტუდენტის ნაწერი და გამოკითხოს სტუდენტი. კომისიას უფლება აქვს გააუქმოს ნიშანი და თავიდან შეაფასოს სტუდენტი ხმათა უმრავლესობით, რისთვისაც შედგება შესაბამისი ოქმი, რომელიც დაერთვება უწყისს.

შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის კრიტერიუმები, შეფასების ფორმები და ჩატარების სავარაუდო თარიღები დეტალურად გაიწერება სასწავლო კურსის სილაბუსში, იქნება გამჭვირვალე და სტუდენტებისათვის გასაგები. რომელიმე თარიღის ცვლილების შემთხვევაში სტუდენტებს წინასწარ მიეწოდებათ ინფორმაცია.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერიითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

საკრედიტო შეფასებათა სისტემა უშვებს ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- . 91-100 ქულა : A (ფრიადი)
- . 81-90 ქულა: B (ძალიან კარგი)
- . 71-80 ქულა: C (კარგი)
- . 61-70 ქულა: D (დამაკმაყოფილებელი)
- . 51-60 ქულა: E (საკმარისი)

არსებობს ორი ტიპის უარყოფითი შეფასება:

. 41-50 ქულა: FX (ვერ ჩააბარა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს კრედიტის მისაღებად მეტი მუშაობა სჭირდება და უფლება აქვს მაქსიმუმ ერთი თვის ვადში დამატებითი მუშაობის შედეგად გადააბაროს მხოლოდ დასკვნითი გამოცდა. ასეთ შემთხვევაში მის საბოლოო შეფასებაში გათვალისწინებული იქნება შეფასების სხვა კომპონენტებში მის მიერ სემესტრის განმავლობაში დაგროვილი ქულათა ჯამიც.

. 40 და ნაკლები ქულა - F (ჩაიჭრა). ამ შემთხვევაში სტუდენტს მნიშვნელოვანი სამუშაო აქვს ჩასატარებელი, ანუ საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. სტუდენტი რეგისტრირდება სგანზე, რაზეც დგება ინდივიდუალური ცხრილი საგნის ასათვისებლად. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არა ნაკლებ 10 დღისა.

ძირითადი ლიტერატურა

1. ტივაძე, გ. (1970). შუა საკუნეების ისტორია, ტ.II. თსუ გამომცემლობა.
2. ჯაჭვამე, ე. (2009) მშფოთვარე საუკუნე. თბილისი. `მერიდიანი`
3. ჯივილეგოვი, ა. (1968) დანტე ალიგიერი. თბილისი. `მეცნიერება`
4. ნუცუბიძე, შ. (1980). რუსთაველის შემოქმედება. (ტ.VII). თბილისი. `მეცნიერება`
5. ნუცუბიძე, შ. (1947). რუსთაველი და ქართული რენესანსი. თბილისი. `მეცნიერება` (რუსულ ენაზე)
6. ლოსევი ა. (1978). აღორძინების ესთეტიკა. მოსკოვი. `ნაუკა`. (რუსულ ენაზე)
7. Ullman B. (1955). Studies in Italian Renaissance. Roma.

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ზიგფრიდ ვოლგასტი (1988) არსებობს თუ არა ქართული რენესანსი, ქართული რენესანსის საკითხები, თბ., მეცნიერება
2. საფრანგეთის ისტორიის ნარკვევები, (1957), მოსკოვი
3. Garin E. (1941) Risancimento Italiano, Milano
4. გუკოვსკი მ. (1961) იტალიური აღორძინება, (ტ.II) ლენინგრადი (რუსულ ენაზე)

5. რუტენბურგი ვ. (1974) ევროპა ახალი დროის მიჯნაზე, ლენინგრადი (რუსულ ენაზე)